

KASVOT

1. Kasvot ja sydän. ”Niin kuin kasvot kuvastuvat vedessä, niin myös ihmisen sydän kuvastuu toisessa ihmisessä” (Sananl. 27:19); veden peili paljastaa ihmiskasvojen paradoksin: ihmisessä kasvot ovat yhtä aikaa se, mikä näkee, ja se, mikä nähdään. Ihmisten kohtaamisissa kasvokkain oleminen symboloi sydänten sisäistä tunnistamista ja herättää sitä.

Kasvot ovat näet sydämen peili. Niistä voi lukea paitsi tuskan (Jer. 30:6; Jes. 13:8), väsymyksen (Dan. 1:10) tai ahdingon (Neh. 2:2), myös juhlihan sydämen ilon (Sananl. 15:13; Sir. 13:26; Ps. 104:15), ankaruuden, jota isän tulee osoittaa pojilleen (Sir. 7:24), sekä säälimättömän kovuuden, joka on paatunut ylpeydessään (5. Moos. 28:50; Hes. 2:4; Dan. 8:23): sillä ”ihmisen sydän muovaa hänen kasvonsa, hyvässä tai pahassa” (Sir. 13:25). Kasvojen peili voi kuitenkin pettää. Vaikka ihmisellä on taipumus tuomita ulkonäön perusteella (Jaak. 2:9), Jumala katsoo yksin sydämeen (1. Sam. 16:7) ja tuomitsee ihmisten teot sydämen mukaan (Jer. 11:20; Sir. 35:22; Matt. 22:16).

2. Ruhtinaan kasvot. Alamaisten ja ruhtinaan välinen suhde ilmenee kasvojen leikkinä: pyydetään saada nähdä kuninkaan kasvot (2. Sam. 14:32), mutta kiirehditään heittäytymään maahan, ”lankeamaan kasvoilleen” (2. Sam. 1:2; 14:33). On suuren suosion merkki saada katsoa kuninkaan kasvoja (Est. 1:14), jännittyneesti odotettu armo: nähdä niiden kirkastuvan hymyyn (Job 29:24 f.), sillä ”kuninkaan kasvojen valo on elämä” (Sananl. 16:15).

3. Etsiä Jumalan kasvoja. Vaikka Jumala ei ole ihminen (4. Moos. 23:19) eikä mikään luotu voi antaa käsitystä hänen kunniaastaan (Jes. 40:18; Jes. 46:5), hänellä kuitenkin on ihmisen tavoin suunnitelmia ja aikomuksia, ja hän tahtoo päästä yhteyteen ihmisen kanssa; hänelläkin on siis kasvot. Hän voi vuoroin näyttää ne suopeudessaan (Ps. 4:7; Ps. 80:20) ja kätkeä ne vihassaan (Jes. 54:8; Ps. 30:8; Ps. 104:29).

Israelin keskellä asuvat nämä jumalalliset kasvot. Näkymättöminä ne ovat kuitenkin täynnä elävän Jumalan poikkeuksellista elinvoimaa, ja jumalallisten kasvojen läsnäolo on hänen kansansa voima (2. Moos. 33:14; 2. Sam. 17:11; 5. Moos. 4:37; Jes. 63:7). Juuri se antaa arvon Daavidin jumalanpalvelukseen liittyvälle kaipaukselle (Ps. 42:3), ”etsiä Jumalan kasvoja” (Aam. 5:4; Ps. 27:8; Ps. 105:4). Mutta koska Jahven kasvot ovat pyhän ja vanhurskaan Jumalan kasvot, vain ne, joiden sydän on oikea, ”katselevat hänen kasvojaan” (Ps. 11:7).

4. Kasvotusten Jumalan kanssa. Jumalan kasvot ovat ihmiselle kuolettavan pelottavat hänen syntinsä tähden (Tuom. 13:22; 2. Moos. 33:20; Jes. 6:5; Ps. 51:11); ne ovat kuitenkin ihmisen elämä ja pelastus (Ps. 51:13 f.). Poikkeuksellisesti ”Jahve keskusteli Mooseksen kanssa kasvoista kasvoihin, niin kuin ihminen keskustelee ystävänsä kanssa” (2. Moos. 33:11). Mutta kun Mooses pyytää saada nähdä Jumalan kunnian, hän näkee Jumalan vain takaapäin (2. Moos. 33:18–23). ”Jonkun seuraaminen on hänen näkemistään takaapäin.” Näin Mooses, joka paloi halusta nähdä Jumalan kasvot, oppii, kuinka Jumala nähdään: Jumalan seuraaminen kaikkialle, minne hän johtaa, on juuri ”Jumalan näkemistä” (Gregorios Nyssalainen).

5. Kristuksen kasvoilla Jumala on antanut kasvojensa loistaa meille. Jumala on antanut kasvojensa loistaa meille ja tehnyt armonsa meille tunnetuksi (vrt. 4. Moos. 6:24). Näillä kasvoilla loistaa ”Jumalan kunnia” (2. Kor. 4:6); kirkastumisen kunnia (Matt. 17:2 rinnakk.) on merkki siitä, että Jeesuksessa Jumala itse on antanut itselleen kasvot (vrt. Ilm. 1:16) ja että hänessä ovat tulleet näkyviin ne kasvot, joita ”kukaan ei ole koskaan nähnyt” (Joh. 1:18): ”Minut nähnyt on nähnyt Isän” (Joh. 14:9).

Nämä ovat ihmiskasvot: niitä on pilkattu ja peitetty (Mark. 14:65 rinnakk.), ne on runneltu (vrt. Jes. 52:14), mutta ne ovat ”jumalallisen olemuksen kuva” (Hepr. 1:3).

Nähtyään näiden kasvojen kunnian kristitty pysyy hänessä asuvan Pyhän Hengen kautta jatkuvasti valaistuna ja muuttuneena: ei niin kuin Mooseksen kasvot, joiden säteily oli ohimenevää (2. Kor. 3:7 f.), vaan elämän ja pelastuksen säteilystä osallisena: ”Me kaikki, jotka kasvot peittämättöminä heijastamme kuin peilistä Herran kunniaa, muutomme saman kuvan kaltaisiksi, yhä kirkkaammiksi, Herran, joka on Henki, vaikutuksesta” (2. Kor. 3:18). Juuri tätä ”Jumalan kunniaa Kristuksen kasvoilla” Evankeliumin julistaminen säteilee ”jokaisen ihmisen omaantuntoon” (2. Kor. 4:2–6).

Näin Herran kunnian kautta Hengessä kirkastuneina kristityt ovat varmoja siitä, että he saavat eräänä päivänä nähdä ”kasvotusten” hänet, jonka he tuntevat vielä vain ”kuin peilistä”, tuntea niin kuin heidät tunnetaan (1. Kor. 13:12) ja ”nähdä Jumalan” (Matt. 5:8). Näin täyttyy halu, joka veti Israelia temppeliin: ”Jumalan ja Karitsan valtaistuim pystytetään, ja hänen palvelijansa palvovat häntä, he näkevät hänen kasvonsa” (Ilm. 22:3 f.).

FG & JG

Katso myös: → chercher I – coeur I 1 – dieu NT III – fierte – gloire IV – Armo II 3 – lumiere-tenebres AT II 2 – Jumalan läsnäolo – voir